

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 36.—
za en mesec . . . „ 3.50
za Nemčijo celoletno . . . 40.—
za ostalo inozemstvo . . . 46.—

V Ljubljani na domu:

za celo leto naprej . . . K 32.—
za en mesec . . . „ 2.70
V upravi prejemati mesečno . . . 2.50

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 8.—
za Nemčijo celoletno . . . 10.—
za ostalo inozemstvo . . . 13.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pečetnica (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45 „
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostolpna pečetnica K 1.—
Izhaja vsak dan izvenredni ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 189.

Vojna poročila.

AVSTRILJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. jan. Uradno:

Na Asiaški visoki planoti smo odbili zahodno od Col del Rosso sovražni napad. Vzhodno od Brente je Italijan popoldne brez uspeha napadal dalje.

Na zahodnem slemenu Monte Pertica je naskočil sovražnik trikrat naše postojanke. Njegov naval se je vselej zlomil že v ognju naših topov in strojnih pušk s težkimi izgubami zanj. Južno od Monte Fontana Secca smo v kali zadušili sovražne napadalne poizkuse.

Pri spodnjem Piave so se na več točkah razvili živahni topovski boji.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 16. januarja, zvečer: Uradno:

Na zahodnem robu Monte Pertica so se popoldne izjalovili napadi Italijanov.

Z ostalih bojišč nič novega.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, 16. jan. Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče. Pri Lensu in južno od tam se je delovanje artiljerije povišalo. V posameznih odsekih poizvedovalni boji; južno od Ornesa smo ugrabili nekaj ujetnikov.

Po večurnem streljanju so francoski oddelki napadli severno od Badonvillerja in začasno vdrlj v naše sprednje jarke.

Vzhodno bojišče. Nič novega.

Macedonija. Na ovinku Črne povišano delovanje artiljerije.

Italijansko bojišče. Med Brento in Piave živahno streljanje, posebno silovito na ozemlju Monte Asolone. Italijani so svoje brezuspešne napade ponovili le južno od Monte Fontana Secca; bili so odbiti. V odsekih ob Piave severno od Montello je postal angleški artiljerijski ogenj silnejši.

Ludendorff.

Italijansko uradno poročilo.

15. januarja. Pri Monte Asolone se je večeraj popoldne boj zopet vnel. Naše čete, uspešno podpirane od artiljerije, so z veliko hrabrostjo napadle; da bi popravile svojo črto severno od Livre pa do konca doline Cesilla. Kljub srditemu odporu in silni reakciji sovražnika so se mogle uresničiti važne prednosti, pri čemur je imel sovražnik težke izgube. Ujeli smo 8 častnikov, med njimi podpolkovnika in 233 mož. Na pobočju Monte Solarolo so naše čete udrele v sovražne jarke. Vzhodno od Capo Sile smo razširili mostišče. Pri tem smo ujeli dva častnika in 43 mož ter zaplenili dva možnarja in nekaj strojnic. Naši letalci so zbili pet sovražnih letal, angleški pa dve.

Mirovna pogajanja.

Mirovna pogajanja se nadaljujejo.

Dunaj, 16. jan. C. kr. korespondenčni urad poroča iz Bresta Litovskega z dne 15. t. m.:

Dne 14. t. m. ob 5. uri popoldne je imela avstrijsko-nemška-ruska komisija četrto sejo o posvetovanju teritorialnih vprašanj.

Državni tajnik dr. Kühlmann je sporočil, da so zavezniške vlade sklenile na formulirane predloge ruske delegacije od svoje strani tudi na formuliran način ustmeno odgovoriti, opozoriti pa mora vnovič, da način, da delegacije medsebojno razpravljajo s formuliranimi spisi, izredno krade čas in malo pospešuje uspeh. Če hočemo v resnici priti do prijateljskega zaključka, bi bilo za bodoče priporočljivo, da se o snovi porazgovorimo in se potem od vsake strani poveri po en gospod, da snov uredi. Oba ta dva gospoda bi morala kot redakcijski komite skupno poskušati, v koliko bi se moglo poiskati skupno naziranje, in če bi bilo to nemogoče, naj bi v medsebojnem soglasju ugotovila nasprotstva in jih podala pismeno.

Nato se je prebral materijelni odgovor zaveznikov, ki se glasi:

Nemški in avstrijski delegaciji izročeni predlogi ruske delegacije glede na razvoj stvari v od osrednjih sil zasedenih ozemljih Rusije so tako različni od naziranja zavzenikov, da se morajo v predležeči obliki označiti kot nesprejemljivi. Ne da bi se podrobno spuščali v zunanjo obliko teh predlogov, moramo pripomniti, da nimajo značaja kompromisa, za katerim stremijo osrednje sile, marveč so le enostranska ruska zahteva. Kljub temu sta avstrijska in nemška delegacija pripravljene še enkrat — in to pot formulirano — jasno izraziti svoja naziranja o vseh vprašanjih in še enkrat poskusiti, če more od njih zaželeni kompromis nuditi upanje na uresničenje. O enem delu od zaveznikov zasedenega ozemlja se je razpravljalo v točki 1. nemškega načrta. O tem ni treba nobene nadaljne razprave. Vprašanje o zasedenih ozemljih, ki imajo lastno državno življenje, bi se časovno razdelilo v štiri štadije: čas med sklepom miru z Rusijo in končano rusko demobilizacijo, čas med ruskim mirom in splošnim mirom, čas prehodnega štadija za nove narode, hočemo definitiven štadij, v katerem bi nove države popolnoma izvedle svojo državno organizacijo.

Ponovno moramo opozarjati na to, da za osrednje sile s sklepom miru z Rusijo nikakor ni zvezan splošni mir, marveč da so prisiljene z drugimi sovražniki vojsko nadaljevati.

Zavezniške delegacije vzamejo na znanje izjavo, da »ruska vlada iz dejstva pripadnosti zasedenih ozemelj k prejšnjemu ruskemu carstvu ne bo izvajala nobenih posledic, ki bi nalagale kake državne obveznosti prebivalstvu teh ozemelj v razmerju do ruske republike in da so meje prejšnjega ruskega carstva, meje, ki so bile ustvarjene z nasilnostmi in zločinom proti narodom — posebno proti poljskemu narodu — skupno s carizmom zginitelne,« enako vzamejo na znanje, da »radi tega za rusko vlado temeljna naloga sedaj vršečih se pogajanj ne obstoji v tem, da bi na katerikoli način silila imenovana ozemlja, da ostanejo v okviru ruske države, marveč v zagotovitvi resnične prostosti samoodločitve notranje državne naprave in mednarodnega položaja ozemelj.«

V tej zvezi bi nastalo vprašanje, iz katerega pravnega razmerja sedanja ruska vlada izvaja svojo upravičenost in obveznost, da nastopa za zagotovitev resnične svobodne samoodločitve teh ozemelj do skrajnosti, to se pravi, pod okoliščinami do nadaljevanja vojske. Če dejstvo, da so zasedena ozemlja pripadala k prejšnjemu ruskemu carstvu, ne utemeljuje obveznosti prebivalstva teh ozemelj napram ruski republiki, ni brez nadaljnjega razvidno, zakaj hoče ruska republika od svoje strani naslanjati svoje pravice in dolžnosti do tega prebivalstva. Če se pa postavimo — kakor to dela ruska delegacija — na stališče, da ima ruska republika tako pravico, potem so v resnici obseg teritorija, politični predpogoj za izvajanje samoodločevalne pravice, prehodni režim in oblika, kako naj se izjavi ljudska volja štiri točke, o katerih se mora poskusiti, da se doseže sporazumljenje.

K 1. Trditev, da samoodločevalna pravica pristojna narodom in ne tudi delom narodov, ne odgovarja našemu naziranju o samoodločevalni pravici. Tudi deli narodov morejo skleniti samostojnost in izločitve. Nikakor ne trdimo, da so okupacijske meje merodajne za obmejitve teh delov. Kurska, Poljska, Litva tvorijo, tudi v zgodovinskem oziru, narodne enote. Nemčija in Avstrija ne nameravata priklopiti sedaj od njiju zasedenih ozemelj.

K 2. Kar tiče izvedbo, se ne ozira na temeljne razlike, na katere so zvezne delegacije vedno opozarjale. Ni mogoče umakniti vojske, dokler traja svetovna vojska, a lahko se dela na to, da se čete, če to dovolijo vojaške okoliščine, znižajo na tisto število, ki je neobhodno potrebno, da se vzdržuje red in tehnični obrati v deželi. Dela se lahko na ustanovitve narodnega orožništva. Kar tiče povratka beguncev in tistih, ki so bili izgnani med vojsko, se obljubi, da se bo od slučaja do slučaja reč

dobrohotno preiskala. To vprašanje, ki ni odločilne politične važnosti, se lahko nakaže posebni komisiji, da je proučuje.

K 3. Ruski predlog v svojih podrobnostih ni dovolj jasen in se mora natančneje pojasniti. Brez vsakega pridržka se mora pripoznati, da se mora z napredujočim približanjem splošnega miru pripoznati izvoljenim zastopnikom prebivalstva dežele v vedno večjem obsegu, da sodelujejo tudi pri upravnih nalogah.

K 4. Zvezne delegacije so voljne, da načelno pritrdijo, naj sankcionira ljudsko glasovanje na širokem temelju državno-pravno pripadlost ozemelj. Enostransko določilo referenda se zdi, da ni praktično. Po nazoru zveznih delegacij bi zadoščal tudi votum na široki ali omejeni temelji omejene reprezentativne korporacije. Opozarja se na okolnost, da je tudi tvorbe držav v nekdanjem ruskem carstvu, kakor n. pr. Ukrajine in Finske, vlada ljudskih komisarjev potrdila, da si niso izvedle potom referenda, marveč vsled sklepa narodne skupščine, izvoljene na širšem temelju. Ker jih preveča želja, da se zopet poizkusi doseči sporazum z rusko vlado, so stavile vlade Nemčije in Avstrije te dalekosežne predloge, a istočasno pristavljajo najskrajnejši okvir, v katerem je še upati, da se more doseči mirni sporazum. Glede na ta načela jih je preveval ravno tako dolžnostni namen, da se ne prepusti slabiti lastne brambne sposobnosti, dokler se še nesrečna vojska nadaljuje, kakor tudi intenciji, da morejo nekateri narodi, ki meje na njih ozemlje, končnoveljavno ter samostojno odločevati o njih lastni bodočnosti, ne da bi zalezli v stanje najskrajnejše bede, revščine in obupa. Rusija in osrednje velesile se pa morejo o tem težavnem vprašanju le sporazumeti, če pokaže tudi Rusija resno voljo, da hoče doseči sporazum in če se mesto poizkusa, da bi enostavno narekovala, trudi, da razmotriva vprašanje tudi z nasprotni strani ter najde tisto pot, ki more edino do ugodnega uspeha voditi. Le take intencije tvorijo predpogoj da morejo delegacije zveznih velesil še upati na mirno rešitev spora.

Nato je govoril Trockij, ki je izjavil: Odgovor osrednjih velesil je vsekakor razgaljal dvome o formalnih težkočah, ki so za rusko delegacijo nastale vsled govora generala Hoffmanna v zadnji seji. Če je general Hoffmann opozarjal, da temelji ruska vlada na stališču svoje moči, in da nastopa s silo proti vsem, ki drugače mislijo, katere označuje s protirevolucionarji in z buržoazijo, se mora vsekakor pripomniti, da temelji tudi ruska vlada na moči. Kar odbija vlade drugih dežel glede na nastope ruske vlade, je smer, v kateri uporablja svojo moč ter jo od tega nič ne odvrne. On in njegovi prijatelji so, ko je poizkušala ruska vlada nastopati na ruskem ozemlju z nasilstvi proti revolucijskim vojakom in delavcem, od tu predlagal petrogradski vladi, naj aretira rumunsko poslaniško osobje in rumunsko vojaško odposlanstvo; odgovorili so jim, da se je to že zgodilo. Dalje je izjavil: Kar tiče obeh zgledov, ki jih je bil navedel general Hoffmann, ne označujeta v nobenem oziru naše politike glede na narodna vprašanja. Poizvedovali smo o beloruskem kongresu. Sestavljali so ga zastopniki beloruskih agrarcev. Poizkušal je, da se polasti vseh tistih opirališč, ki morajo postati lastnina beloruskega naroda. Če je zadel na odpor, so ga povzročili vojaki, med katerimi so bili zastopniki Belorusi in Ukrajinci. V svoji formalni izjavi sem že opozarjal, da tisti spori, ki so nastali med nami in Ukrajino, kateri, kar obžalujem, še niso popolnoma poravnani, nikakor ne morejo omejevati pravice ukrajinskega naroda na samoodločbo in da nas niso v nobenem oziru ovirali, da smo pripoznali neodvisno ukrajinsko republiko. Gospod Trockij je govoril na to o usodi zasedenih ozemelj. Kar tiče oblike pogajanj, sodi ruska delegacija, da je potrebno, naj se predvsem pogaja o tistih točkah, ki tvorijo nasprotujoča si mnenja in sicer z vso odločnostjo, ker se more le v tem slučaju dobiti pravična rešitev.

Nato je izjavil nemški državni tajnik dr. pl. Kühlmann: Kar se tiče govora gospoda generala Hoffmanna, izjavlja v ime-

nu obeh, da se na predmet še povrneta. »Ker jaz in gospod general Hoffmann politično soglašava, je samoposebi umevno, da med najinimi naziranjmi ni razdora.« — Sicer pa z zadovoljstvom sprejema na znanje sklep predgovornikovih izjavljani, da so on in njegova delegacija sedaj pripravljene, začeti pravo razpravo o posameznih točkah naziranja, ki nas ločijo. — Predlaga od ruske strani priporočano metodo ter pričeti razpravo o štirih točkah, ki so obsežene v našem odgovoru. Upam, da bomo v nekaj dnevih tako daleč, da bomo v svesti si svoje odgovornosti lahko povedali, ali bomo mogli premagati težave ali pa bomo ta začeti poskus morali opustiti.

Gospod Trockij je nato izjavil, da se po njegovem mnenju zdaj lahko posvetujemo o obeh odgovorih, ki sta se predlagali. Naglasiti mora pa še enkrat, da glede na umik čet nikakor ne more pritrđiti nazorom nemškega predsednika, češ, da bi odstranitev zasedenih čet zapustili za seboj prazen prostor. Tisti narodi, ki bivajo v ozemlju Poljske, Litve in Kurske, bi se nikakor ne nahajali v politično težavnem položaju, ako se prepuste zasedne čete same sebi. V kolikor gre za tehnične težave, kakor pomanjkanje lastne železnice, pošte itd., se v takih vprašanjih lahko sporazumejo brez kontrole zasednih čet.

Temu nasproti je opozarjal državni tajnik pl. Kühlmann, da gre zelo važna vloga poleg tehničnih razlogov tudi razlogom zavarovanja v dotičnih pokrajinah.

Nato je predlagal gospod pl. Kühlmann, naj se zdaj pogajajo o tistih štirih točkah, ki jih je ruska delegacija sama predlagala po tistem redu, kakor ga je predlagala ruska delegacija.

Ko se je pridružil gospod Trockij navedenemu predlogu, so sejo končali; bodoča seja bo 15. januarja ob 11. uri popoldne.

Dunaj, 17. jan. C. kr. brzojavni urad iz Bresta Litovska 16. t. m.: Danes popoldne so se zbrale delegacije štirih zveznih velesil na notranji, zaupni razgovor. Državni tajnik pl. Kühlmann je v daljšem govoru pojasnjeval stanje pogajanj z ruskim zastopstvom glede na ureditev političnih in teritorialnih vprašanj. Predsednika Turčije in Bolgarije sta se državnemu tajniku soglasno zahvaljevala in mu pritrdjevala.

Večina konstituante proti boljševikom.

Amsterdam, 15. jan. »Daily News« iz Petrograda: Večina konstituante bo najbrže nasprotna boljševikom. Poizkušala bo boljševike z drugo vlado nadomestiti, ki bo poizkušala s pritiskom na zavezniške doseči mir. Boljševiki pripravljajo proti konstituenti opozicijo z novim kongresom svetov, ker sodijo, da bi zavezniški morali sebi v korist sprejeti ruske mirovne pogoje.

Deklaracija, Jugoslovanski klub in S. L. S.

Navdušeno se pridružujejo izjavi ljubljanskih žena in deklet žene in dekleta vasi: Čestnija 181 podpisov, Studor 83 podpisov, Jerenka 75 podpisov, Podjelje 35 podpisov, Fužine 156 podpisov.

Žene in dekleta občine Vremski Britof se z navdušenjem pridružijo majniški deklaraciji z vročo željo, da se nam skoro uresniči krasni sen, gibati se prosto v novi jugoslovanski državi pod slavnim habsburškim žezlom. Izražamo visoko spoštovanje prevzvišenemu knezoškofu Ant. B. Jegliču za možati nastop. Izrekamo popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu ter njega predsedniku dr. Korošcu. — Le krepko naprej po začrtani poti, naš duh je neomajen. — Sledi 150 podpisov.

Žene in dekleta vasi Srednja vas pri Kranju, Lužev, Senčurja in Visokega so z dušo in srcem za naše narodno ujedinjenje. Bog daj našim poslancem veliko

uspeha, narodnim izdajicam pa zasluženost plačilo. — Srednja vas pri Kranju 100 podpisov, Luže 207 podpisov, Senčur 214 podpisov, Visoko 114 podpisov. — Pridružijo se može in fanti vasi Senčur pri Kranju s 154 podpisi.

Zene in dekleta mesta Novo mesto se izjavljajo za Jugoslovansko deklaracijo.

Najnovejša poročila.

Iz najnovejših brzojavk.

Na posredovanje staroste petrogradskega diplomatskega zbora, ameriškega veleposlanika Francisa je Ljening izpuštil 15. t. m. ob 1/4 popoldne iz zaporu rusinskega poslanca Diamandija. — Ljening je 14. t. m. spremljeval oddelek socialistične rdeče garde, ki je odhajala na bojišče. Ko se je vračal v avtomobil, je nekdo z revolverjem ustrelil nanj, a ga ni zadel. — V Združenih državah razpravlja senat o postavi, po kateri bodo vsako leto uvrstili 500.000 mož v armado, dokler se bodo vojskovali.

Pogajanja z Ukrajinci. — Grof Czernin obolel.

Dunaj, 16. jan. C. kr. brzojavni urad iz Bresta Litovska 16. t. m.: Ker grof Czernin boleha, so se danes zaupno posvetovali z ukrajinskimi delegati v Czerninovem zasebnem stanovanju. Razgovarjali so se poldruge uro; navzoča je bila tudi polnoštevna nemška delegacija. Načelno so se sporazumeli o bodočem političnem razmerju osrednjih velesil nasproti Ukrajini in se je odločno napredovalo. Jutri se zaupni dogovori nadaljujejo; gre za gospodarske zadeve. Ker se, kakor upajo, zaupna pripravljala pogajanja z ukrajinsko delegacijo, kmalu zaključijo, bodo nato pričeli pogajanja o podrobnostih.

Pogajanja v Brestu Litovskem.

Dunaj, 16. januarja. C. kr. kor. urad iz Brest Litovska: Pogajanj dne 15. jan. komisije glede na ureditev teritorialnih vprašanj se grof Czernin ni udeleževal, ker je obolel. Šlo je za vprašanje, če bi pritegnili zastopnike zasedenih ozemelj k pogajanju. V tej točki se niso zedinili, a pogajali so se v spravljivem tonu. Nemški državni tajnik pl. Kühlmann je pribil, da soglašajo stranke v želji, da se kolikor mogoče hitro konča vsled vojske nastali položaj.

Ruske zmede.

Agence Havas: Vojakom so aretirali rumunskega poslanika 13. t. m. med pojedino, ker je spletkaril proti vladi boljševikov. — Položaj v južni Rusiji še vedno ni jasn. »Pravda« trdi, da operira proti kozakom 30.000 mož močna vlada boljševikov. V 14 urnem boju 20 vrst od Jekaterinoslava so premagali boljševiki Ukrajince. — Švica je priznala neodvisnost Finske.

Caillauxov škandal.

Listi levice še zdaj ne verujejo, da bi bil Caillaux kriv. Trdijo, da so ga zato zaprli, ker so se ga bali pri bodočih volitvah, ker je zbral veliko gradiva proti Poincarju in Clemenceauju. Pariškega preiskovalnega sodnika so obvestili o vsebini političnih spisov, ki jih je bila spravila njegova žena v neki florentinski banki. Nahajajo se baje vmes tudi Caillauxove beležke o državnem preobratu, ki ga je nameraval za razpust zbornice, odpravo več senatorjev, upostavo diktatorskega odbora s Caillauxom na čelu in da bi postal Sarraill generalisimus francoske armade. Ta odbor naj bi sklenil veliko ofenzivo proti Nemčiji.

Velika slavka.

Dunaj, 16. jan. Skrčenje odmere moke na polovico je med industrijskim delavstvom Nižje Avstrije povzročilo živahno gibanje. Največ obratov je ustavljenih v dolini Triesting. V Dunajskem Novem mestu stavka okoli 10.000 delavcev. Tudi iz Neunkirchna in Ternitza poročajo, da so delavci ustavili delo. Včeraj je prišla na Dunaj pod vodstvom poslanca Rennerja deputacija in zahtevala pri ministru za prehrano neomejeno dosedanje močno kvoto. V Dunajskem Novem mestu je delavstvo tvornice za motorje Daimler pustilo delo in priredilo na tovarniškem dvorišču shod. Enaki dogodki so se odigrali v tvornici za lokomotive, v municijski tvornici G. Roth, v tovarni za letala in v Lichtenwörthu. Zaupniki vseh obratov so šli k županu, ki je telefonično prosil namesništvo, naj se za ta teden izda cela močna kvota. Ko je bilo to odklonjeno, je stopil v zvezo z ministrom za prehrano, dobil je pa tudi to odklonilo odločitev. Minister Höfer je izjavil, da je za danes pripravljen sprejeti odposlanstvo delavcev in delavk. Delavstvo je sklenilo, da do odgovora, ki ga bo prineslo odposlanstvo z Dunaja, ne pride z delom.

Dunaj, 16. jan. Stavka delavstva v Dunajskem Novem mestu, Sankt Pöltnu in Ternitzu raste in se je razširila tudi na

Dunaj. Vsi veliki obrati v Florisdorfu stoje. Od danes opoldne počiva delo v tovarnah in podjetjih 21. okraja skoraj popolnoma. Število stavkujočih delavcev in delavk cenijo na 80.000. Istočasno poročajo, da so ustavili delo v arsenalu, kjer je zaposlenih 13.000 mož in žen; v tvornici strelnih užitgalcev Roth z 12.000 delavci in v delavnicih južne železnice z več kot 1000 delavci. Mir se ni kalil.

Politične novice.

+ **Dr. pl. Seidler hoče vladati z Nemci.** 14. t. m. se je oglasil pri ministrskem predsedniku dr. pl. Seidlerju poslanec Dobernig in mu razložil, kako med alpskimi Nemci raste ogorčenje, ker vlada ne nastopi proti državi nevarnim stremljenjem severnih in južnih Slovanov, nasprotno jim še daje vsakovrstne nepotrebne koncesije. Tudi gospodarski položaj v alpskih deželah je težak in so vojaške rekvizicije tu v primeri s slovanskimi pokrajinami veliko hujše. Ljudstvo je zato skrajno razburjeno in nemški planinski poslanci bodo prisiljeni svoje stališče nasproti vladi izpremeniti. — Ministrski predsednik, tako poročajo, je priznal opravičenost posameznih točk in je obljubil svojo pomoč, v kolikor je v njegovi moči. Izrazil je upanje, da bo ozir na vojno in skorajšnji srečni mir ohranil skupaj vse državovzdrujoče sile. Notranjepolitične težave se morajo premagati, kar bo mogoče le s pomočjo enotnega, sklenjenega nemškega parlamentarnega zastopstva.

+ **Proti Čehom.** Dne 15. t. m. se je vršila seja nemško-češke zveze. Poročilo pravi, da so se Nemci proti neprestanim češkim sunkom zelo razburjali in da hočejo sedaj zahtevati najdalekosežnejša varovanja na narodnopolitičnem polju. Med nemško-češkimi poslanci je močna struja, ki zahteva, naj se vladi odpove podpora.

+ **Nemci agitirajo proti sklicanju parlamenta** za 22. t. m. Dr. Groß je izjavil, da misli sklicanje parlamenta preložiti.

+ **Kriza v Avstriji.** V Avstriji je prišlo radi prehrane do krize. Ogrska nam ne dobavlja nobenih živil. Bati se je resnih dogodkov. Sistem dualizma!

+ **Ogrski parlament.** V seji dne 16. t. m. je vložil poslanec Hegedüs nujno interpelacijo zaradi udeležbe ogrske industrije na dobavi surovin. V tem oziru se je doslej Ogrski godila krivica in bi morala zahtevati milijonsko odškodnino. Trgovinski minister Sereny je odgovoril, da so v teku posvetovanja, da dobi Ogrska v bodoče toliko surovin, kakor ji gre po kvoti. Sicer pa treba tu vpoštevati tudi razloge smotrenosti. Ministrov odgovor so vzeli na znanje. — Poslanec Balla je interpeliral zaradi avstrijskih napadov proti ogrski armadi. Min. predsednik dr. Wekerle izjavi, da vlada vojaškega vprašanja ni zato sprejela v svoj program, da bi s tem porinila v stran volilno reformo, katero izvesti se je najodločnejše obvezala. Vsekakor pa je poleg drugih važnih vprašanj tudi ustanovitev ogrske armade točka vladnega programa. A naj bo ta točka za bodočnost ogrskega naroda še tako važna, danes kakor možna ovira proti njej ogrske vlade ne more zadržati od izpeljave volilne reforme. Avstrijski napadi na to točko so mu pač znani, toda interpellante more pomiriti z zagotovilom, da zunanjeja ministra ni med napadalci. Ugled ogrske države hočemo proti tem napadom braniti na ta način, da se bomo tega svojega programa, za katerim stoji ves narod, držali. Sledilo je veliko odobravanje, odgovor so soglasno vzeli na znanje in zaključili sejo.

Umor. V dunajski mestni plinarni je bil umorjen delavec Chalupka. Neznani storilec je izrezal iz stegna umorjenega Chalupke 30 cm dolg in 12 cm širok kos mesa do kosti in ga vzel seboj.

Dnevne novice.

— **Iz občine Bohinjske Bistrice.** Precej je bohinjskih ljudi, ki so z izjavo za jugoslovansko zedinjenje zadovoljni in — nezadovoljni. Zadovoljni, ker se jih je iz naše doline sploh nekaj oglasilo in se sploh nekaj nabralo za spomenik dr. Kreka — nezadovoljni pa, ker se je poslalo na dan bere 150 podpisov in samo sto kron za spomenik. Vzrok tem nizkim številkam pa ni mlačnost Bohinjcev in Bohinj, temveč površnost tistih, ki so dali nabirati podpise in denar, pa komodnost in ozko-srčnost tistih, ki so nabirali. Kjer pri kakih hiši vprašal: »Ali ste podpisali našo reč« — to že vsak ve, katero — povsod dobi isti odgovor: »Ko nam ni bilo nikogar nabirat.« Sama Bistrica zase bi lahko in rada dala najmanj do petsto podpisov. Kje pa je še drugih štirinajst vasil!

— **Red železne krone tretje vrste** je podelil cesar majorju generalnega štaba Rudolfa Lukancu, viteški križec Franc Jožefovega reda vojnemu kuratu rezerve Jerneju Hafnerju, rezervnemu vojnemu

kuratu Antonu Gnidovec duhovni viteški križec II. vrste, rezervnemu poročniku Antonu Koblarju zlati zaslužni križec s krono, Egidiju Tominc zlati zaslužni križec, najvišje priznanje se je izrazilo rezervnemu poročniku dr. Francu Ivanetiču.

— **Kaj pa to?** Piše nam neki gosp. župnik z dežele: Dobim dopis od c. kr. sodišča v R. v matični zadevi, formular tiskovine ima na prvem mestu nemščino! Doslej je to sodišče bilo v narodnem oziru pravično! In sedaj? Ali smo zato podpisali vojna posojila?

— **Imenovan** je za revidenta južne železnice g. Anton Rasperger pri zdravstvenem referatu ravnateljstva na Dunaju. Čestitamo!

— **Videm v Italiji.** Vojni superijor Msgr. I. Klobovs je dne 14. jan. t. l. v stolnici v Vidmu v Italiji ob številni asistenci vojnih kuratov opravil slovesno zadušnico za pokojnega vojnega superijorja Msgr. Antona Jaklič.

— **Prosti dan ruskim ujetnikom.** Na prošnjo ruske vlade se mora dati ruskim ujetnikom prosto dne 19. jan.; ruski vojni ujetniki pa imajo prosto kakor do zdaj na cesarjev rojstni dan. Tej odredbi morajo slediti brezpogojno vsi delodajalci. Tiste delodajalce, ki ne bi dali prosto, bodo vojaške oblasti prisilile, da bodo dali ruskim vojnim ujetnikom nadomestni počitek.

— **Franc Drnovšek** iz Zagorja ob Savi je bil odlikovan z železnim zaslužnim križcem in hkrati povišan za desetnika.

— **Zglasitev v Avstriji nahajajoče se imovine sovražnih državljanov in zglasitev v sovražnem inozemstvu nahajajoče se imovine avstrijskih državljanov.** Po ukazu vsega ministrstva z dne 31. oktobra 1917, drž. zak. št. 439, je zglasiti v Avstriji se nahajajočo imovino pripadnikov sovražnega inozemstva ter v sovražnem inozemstvu nahajajoče se imovine avstrijskih državljanov. Za te zglasitve je uporabljati uradne zglasilne pole, ki se dobe proti plačilu 10 vin. za izvod pri trgovskih in obrtniških zbornicah. Izpolnjene zglasilne pole je kolka proste poslali tisti trgovski in obrtniški zbornici, v katere okraju ima zglasilni zavezanec svoje stanovališče (sedež). Za to določeni rok 31. decembra 1917 se je podaljšal do 15. februarja 1918. Zglasilnemu zavezancu more pristojna trgovska in obrtniška zbornica na njegov predlog dovoliti dodatni rok. Pripomniti je, da spadajo v zmislu tega ukaza k imovini sovražnih državljanov, ki jo je zglasiti, zlasti tudi udeležbo na podjetju, ki ima v Avstriji svoj sedež, ter imovinsko-pravne zahteve vsake vrste, ako so naperjene proti osebam, ki imajo svoje stanovališče (sedež) v Avstriji; k imovini avstrijskih državljanov, ki jo je zglasiti, tudi udeležbo na podjetju, ki ima svoj sedež v sovražnem inozemstvu ter imovinskopravne zahteve vsake vrste, ako so naperjene proti osebam, ki imajo svoje stanovališče (sedež) v sovražnem inozemstvu.

— **Kaj je z zvišanjem vzdrževalnin in z begunsko podporo,** vprašujejo prizadete družine v postojnskem okraju. Sila je velika in tista tolažba, ki jo dajejo županstva, češ, saj vam teče zvišanje od določenega dne dalje, malo pomaga; »kajti žledoci naših otrok nočejo biti od tistega dne dalje prazni, marveč hočejo vsak dan nekaj hrane. A kako te dobiti, ko stane 1 kg fižola 10 K, preden ga spravimo domov?«

— **Zvišanje tobačnih cen.** 15. t. mes. je stopilo v veljavo novo zvišanje tobačnih cen. Razen tega opuste mnogo vrst smodk, svačlic in tobaka in bodo izdelovali le te-le vrste speacilitet: smodke: Regalia Media in havanske viržinke; svačlice: egiptovske III. vrste in dames; tobak za pušenje: cesarska zmes. V splošni prodaji ostanejo: smodke: gracioze, trabuke, britanike, viržinke, braziljske viržinke, kuba-portorike, portorike, mešane inozemske in cigarillos; svačlice: damen, sport, ogrske; tobak: najfinejši turški, fini turški (macedonski), fini hercegovski, najfinejši ogrski, »knaster« in navadni tobak. Cene: gracioze po 75 vin., Regalia-Media 50 vin., havanske viržinke 48 vin., trabuke 44 vin., britanike 36 vin., viržinke 24 vin., kuba-portorike 22 vin., braziljske viržinke 18 vin., portorike 16 vin., mešane inozemske 12 vin., cigarillos 11 vin. kos; svačlice: egiptovske III. vrste 16 vin., dames 14 vin., damen 8 vin., sport 6 1/2 vin., ogrske 2 1/2 vin. kos; tobak: najfinejši turški 100 gramov 22 K, fini turški 25 gramov 3 K, fini hercegovski 25 gramov 1 K 80 vin., najfinejši ogrski cigaretni 25 gramov 60 v.; za pipo: cesarska zmes 100 gramov 2 K 40 vin., »knaster« 25 gramov 42 vin., navadni 25 gramov 14 vinarjev. Tobak v klobasah in za njuhanje sta se podražila za 20 do 25 odstotkov.

— **Tudi znamenje časa.** Pred par dnevi je kupil neki gospod z dežele v Ljubljani 3 kg 40 dkg riža za 100 K ter je preračunal, da ga stane vsakih 18 zrn riža 1 vinar. Vendar je bil in je še posredovalcu hvaležen za dragoceno pridobitev.

— **Razpis kolodvorske restavracije v Perković-Slivnem.** Na postaji Perković-Slivno se z dnem 1. marca 1918 na novo

odda kolodvorska restavracija. Rok za vlaganje prošelj najkasneje do 10. februarja 1918 pri ravnateljstvu državnih železnic Trst, ekspozitura Ljubljana. Natančnejši podatki se dobe pri c. kr. obratnem vodstvu v Splitu in pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic Trst, sedaj v Ljubljani.

— **Čitalnica v Gradcu** ima 20. t. m. ob 3. popoldne v društvenih prostorih (Klosterwiesgasse št. 5, I. nadstr.) občni zbor z navadnim dnevnim redom.

— **Večja svota denarja** je bilo najdenega pred dobrimi 3 meseci pri Verdu. Dobi se na Vrhniki, Vas št. 210.

Primorske novice.

p **Zagorje ob Savi.** Begunci z Goriškega, po številu 60 družin, po večini iz Bilj — Renč, se tem potom prav prisrčno zahvaljujemo tukajšnjemu županu g. Tomažu Koprivcu za izkazano nam odkritosrčno očetovsko ljubezen.

p **Ali je res?** Dobili smo ogorčen dopis proti obnašanju rihemberskih deklet nasproti mažarskim vojakom. Beležimo!

p **Marija Žvou.** Zavod sv. Nikolaja v Trstu, Via Farneto, poizveduje po stariših Janezu in Ani Suligoj, doma iz Mešnjaka, obč. Kal. Dom so zapustili ob 11. soški ofenzivi. Poizvedbe naj se blagovolijo poslati na zgoraj navedeni naslov.

p **Smrt goriške begunke.** Dne 4. jan. t. l. je umrla na Raki na Dolenjskem po dolgi mučni bolezni Marijana Peršič, begunka iz Gorice. Naj počiva v miru!

p **Zopetni razpis kolodvorske restavracije Gorica drž. kol.** Na postaji Gorica drž. kol. se z dnem 1. marca 1918 na novo odda kolodvorska restavracija. Rok za vlaganje prošelj najkasneje do 15. februarja 1918. Z ozirom na položaj, povzročen po vojnih dogodkih, se bodo mogli zasedeti prostori šele po popravilu kolodvorskega poslopja. Natančnejši podatki so na razpolago pri ravnateljstvu državnih železnic Trst, ekspozitura Ljubljana.

p **Posredovalnici za goriške begunce** v Ljubljani je daroval preč g. Ivan Abram, vikar v Oblokah pri Hudijužni 50 K, preč. g. dekan Zink, v Opčini pri Trstu je daroval K 10. — Plemenitima darovalcema izreka posredovalnica svojo najtoplejšo zahvalo.

p **Išče se Avgustin Skok,** roj. 1899. v Kožbani, stanujoč v Pevmi, je delal na cesti v št. Petru pri Gorici. 14. novembra 1914 je odšel v barake in od tedaj ni več sledu po njem. Kdor bi kaj vedel, kje se nahaja, naj naznani na sledeči naslov: Fran Šmid, župnik v Branici, p. Štanjel.

p **Postrezile!** Kdor ve kaj o družini Emilije ozir. Jakoba Skočaj iz Medane, naj blagovoli nemudoma naznaniti na naslov: Anton Skočaj, R. K. Spital, Györi ut. 17, I. Bar., Budapest.

Ljubljanske novice.

lj **Napredek.** Vojska je prinesla Ljubljani novost, ki sicer drugod ni nič posebnega, v Ljubljani je pa le. Posle brivcev so v neki ljubljanski brivnici prevzele ženske, ker moških brivskih pomočnikov ni. Sprevodnice električne, ki svojo težko službo v splošno zadovoljnost izpolnujejo, so torej dobile tovaršice v brivski obrti.

lj **Pisarniški predstojnik** je postal pisarniški oficijal Ivan Bizjak.

lj **Umrla** je prednica usmiljenk v dež. bolnici sestra Leopoldina Hoppe.

lj **Razdelitev nasoljenega prašičjega mesa.** Mestna aprovizacija ljubljanska je dobila večjo množino nasoljenega prašičjega mesa, ki je importirano. Meso je po 16 kron in s špehom. Meso se oddaja v soboto dne 19. t. m.; za gostilničarje zjutraj od 7 ure naprej in za privatne stranke popoldne od 1 do 5. Izmed privatnih strank imajo predvsem eno prednost, ki so dobile svoj čas pri mestni aprovizaciji nakazila (številke) za pršutnike. Meso se razdeljuje v aprovizacijskem skladišču na Poljanski cesti št. 15.

Vojaški pozdravi.

Kot okrevajoči ranjenci čakamo, da poidemo pomaranče trest na Beneško ravnino. V tem se spominjamo drage domačije in pošiljamo znanec, prijateljem in dekletom rodoljubne pozdrave: Četovodja Ivan Arhar, narednik Ivan Robar in tovariši. — Vsem zavednim slovanskim ženam in dekletom pošiljajo pozdrave: Ciril Gašperin, Fran Muhič, Ivan Grbaj in Ivan Žigon. — Prijatelje in znanca na bojišču in rojake v begunstvu iskreno pozdravlja Avgust Gorjan. — V imenu slovanskih ranjencev v Zagrebu pošilja domaćim in prijateljem najlepše pozdrave M. pl. Pisačić.

Listnica uredništva.

A. K. v V.: Prosimo, da pošljete. — F. H. v Štv.: Potrpite še malo s pritožbo. Stvar se ugodno razvija. — B. v Štv.: Bolje je, da se daš še ne objavimo. — A. K. v P.: Poziva ne moremo priobčiti iz znanih razlogov. Uredite stvar zasebno.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc.